CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Obligacions fiscals

de les entitats culturals

Taula de
CONTINGUTS

- Introducció
- NIF i declaració censal (model 036)
- Impost d'Activitats Econòmiques (IAE)
- IVA
- Impost sobre Societats (IS)
- Retencions IRPF
- Beneficis fiscals: Llei 49/2002
- Novetats en facturació:
  - Sistemes Informàtics de Facturació (SIF) - Llei 11/2021 Antifrau
  - Factura electrònica obligatòria - Llei 18/2022 "Crea y Crece"

Introducció

Les entitats culturals, com qualsevol altra persona jurídica, estan subjectes a una sèrie d'obligacions fiscals que cal conèixer i complir per evitar problemes amb l'Administració. Sovint es pensa que pel fet de ser entitats sense ànim de lucre queden al marge del sistema tributari, però la realitat és una altra: la legislació fiscal no disposa d'un règim específic per a les organitzacions no lucratives, i per tant queden subjectes a les mateixes figures impositives que qualsevol altra empresa o entitat.

En aquest espai trobareu una guia pràctica amb les principals obligacions fiscals que afecten les entitats culturals, des del NIF fins a les novetats en matèria de facturació electrònica, incloent-hi exemples pràctics per facilitar-ne la comprensió.

*Contingut elaborat per **Roger Santiago** (abril 2026).*

NIF i declaració censal (model 036)

El primer pas per a qualsevol entitat és obtenir el NIF davant l'Agència Tributària. Aquest número (que comença per G o R) identifica l'entitat i és imprescindible per poder emetre factures i operar fiscalment. El model 036 també serveix per comunicar canvis de domicili, representant legal o activitat.

Exemple pràctic

L'Associació Cultural La Flama acaba de constituir-se. Abans de fer res, ha de demanar el NIF a l'Agència Tributària mitjançant el model 036. Sense aquest número no podrà obrir un compte bancari a nom de l'entitat, sol·licitar subvencions ni emetre cap factura.

Impost d’Activitats Econòmiques (IAE)

Cal donar-se d'alta a tantes activitats econòmiques com es desenvolupin, tot i que habitualment les entitats n'estan exemptes de pagar (si facturen menys d'1 milió d'euros o es troben sota la Llei 49/2002).

- Activitats que SÍ generen obligació d'alta: lloguers, venda d'entrades, cursos, venda d'objectes, rifes, publicitat al butlletí...
- Activitats que NO hi estan subjectes: quotes de soci, donacions i subvencions.

Compte: no es pot emetre una factura sense estar donat d'alta prèviament al IAE.

Exemple pràctic

L'Associació Cultural La Flama organitza un concert i ven entrades. Abans de poder emetre la factura corresponent, ha d'estar donada d'alta a l'epígraf corresponent del IAE (en aquest cas, activitats culturals). Malgrat que probablement no haurà de pagar l'impost perquè no supera el milió d'euros de facturació, l'alta és obligatòria.

IVA

Les entitats de caràcter social poden gaudir d'importants exempcions d'IVA si compleixen tres requisits: no tenir finalitat lucrativa, càrrecs directius gratuïts i no beneficiar exclusivament els socis.

Normativa: *Llei 37/1992 de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)*

Ingressos habitualment excempts

- Quotes de soci
- Activitats esportives (Art. 20.U.13)
- Activitats culturals: teatre, concerts, cinema, exposicions, museus... (Art. 20.U.14)
- Activitats educatives en centres autoritzats (Art. 20.U.9)
- Activitats d'assistència social (Art. 20.U.8)

Ingressos que SÍ porten IVA

- Lloguers de sales o equipaments
- Publicitat al butlletí o web
- Venda de marxandatge, llibres, refrescos...
- Rifes i loteria
- Activitats recreatives

Obligacions formals

- Model 303 trimestral (abril, juliol, octubre i gener)
- Model 390 resum anual (gener)
- Llibres registre de factures emeses, rebudes i béns d'inversió

Impost sobre Societats (IS)

Totes les entitats estan subjectes a l'IS, excepte les que compleixin els 3 requisits simultàniament:

1. **Ingressos totals inferiors a 75.000 €**
2. **Ingressos no exempts inferiors a 2.000 €**
3. **Tots els ingressos no exempts sotmesos a retenció**

Presentació de l'IS

- Si no es presenta IS, la comptabilitat pot ser senzilla (criteri de caixa / llibre de caixa).
- Si es presenta IS, cal comptabilitat oficial per partida doble. Els ingressos es divideixen en:
  - **Exempts:** quotes de soci, donacions, subvencions no econòmiques
  - **Subjectes:** lloguers, venda d'entrades, cursos, loteria, venda d'objectes...

Els tipus impositiu és el 19% (2026). El model a presentar és el 200, entre l'1 i el 15 de juliol (si l'exercici coincideix amb l'any natural).

Retencions IRPF

L'entitat actua com a retenidora quan paga a treballadors, professionals o propietaris d'immobles.
Models: 111 (trimestral) i 190 (resum anual), amb el termini el dia 20 d'abril, juliol, octubre i gener.
Els percentatges principals:

Exemple pràctic

L'Associació Cultural La Flama contracta un músic professional per fer un concert i li paga 1.000 €. L'associació, com a pagadora, té l'obligació de retenir-li el 15% (150 €) i ingressar-ho a Hisenda mitjançant el model 111. El músic cobrarà 850 € nets i podrà descomptar la retenció a la seva declaració de la renda.
Si a més l'associació té un local llogat per 800 € mensuals, haurà de retenir el 19% (152 €) al propietari i declarar-ho amb el model 115.

Beneficis fiscals: Llei 49/2002

Aplicable a **fundacions i associacions declarades d'utilitat pública**. Ofereix:

- **IS al 10% i molt àmplia exempció d'ingressos**
- **Exempció d'impostos locals i autonòmics**
- **Les donacions rebudes generen desgravació per als donants:**
  - Persones físiques: 80% fins a 250 €, i 40-45 % a partir de 250 €
  - Persones jurídiques: 40-50% de qualsevol import
- **Cal presentar el model 182 (gener) amb la relació de donants**

Exemple pràctic

La Fundació Cultural El Fil està acollida a la Llei 49/2002. Una empresa local fa una donació de 5.000 €. Gràcies a aquesta llei:

- *la fundació no tributa per aquesta donació a l'IS*
- *l'empresa donant pot deduir-se el 40% (2.000 €) de la seva quota de l'IS, o fins al 50% si ha fet donacions a la mateixa entitat durant 3 anys consecutius*

La fundació ha d'emetre un certificat de donació i declarar-la al model 182 durant el mes de gener.

NOVETATS EN FACTURACIÓ

Sistemes Informàtics de Facturació (SIF) - Llei 11/2021 Antifrau

Totes les entitats que desenvolupin activitats econòmiques i utilitzin un programari de facturació hauran d'adaptar-lo a la nova normativa.

Dates d'entrada en vigor:

- Empreses i entitats: **1 de gener de 2027**
- Autònoms: **1 de juliol de 2027**

Afecta les activitats econòmiques habituals de les entitats: prestacions de serveis, vendes i lloguers.
No afecta quotes de soci, donacions ni subvencions.
Dins d'aquesta normativa, l'entitat pot escollir entre dues opcions:

NOVETATS EN FACTURACIÓ

Sistemes Informàtics de Facturació (SIF) - Llei 11/2021 Antifrau

Verifactu Sí
(enviar dades a Hisenda en temps reals)

- El programari envia automàticament els registres de facturació a l'AEAT
- Requereix signatura electrònica dels fitxers
- Pot implicar un tracte més àgil en cas d'auditoria
- Les factures han de portar codi QR obligatori

Verifactu No
conservar les dades localment

- El programari ha de complir igualment els requisits tècnics (inalterabilitat, traçabilitat...)
- No s'envien dades a Hisenda, però cal tenir-les disponibles en cas d'inspecció
- Les factures també han de portar codi QR obligatori
- No requereix signatura digital

En tots dos casos, el programari de facturació haurà d'estar adaptat a la nova normativa.
Cal consultar amb el proveïdor de programari si ja compleix els requisits.

NOVETATS EN FACTURACIÓ

Factura electrònica obligatòria – Llei 18/2022 "Crea y Crece"

Aquesta llei, d'àmbit mercantil (no fiscal), obliga a emetre factures en format electrònic estructurat en les relacions entre empreses i professionals (B2B).

Dates d'entrada en vigor (un cop el Ministeri publiqui la solució tècnica pública):

- **Entitats amb més de 8 milions d'euros de facturació:** 1 any després de la publicació
- **Resta d'entitats:** 2 anys després de la publicació

Diferències clau respecte al SIF/Verifactu:

- No implica enviar res a Hisenda, sinó intercanviar la factura electrònicament amb el receptor
- El format ha de ser estructurat (XML, facturae...)
- L'objectiu és reduir la morositat entre empreses, no el control fiscal

Servei de Cultura

938 900 000 ext. 232

penedescultura@ccapenedes.cat

www.ccapenedes.cat/cultura

Carrer d'Hermenegild Clascar, 1-3
08720 Vilafranca del Penedès